

จากการคำนวณเพื่อการขยายสเกลการผลิตกรดแลกติกในถังปฏิกรณ์ชีวภาพขนาด 90 ลิตร โดยใช้เกณฑ์คงที่หลัก 4 เกณฑ์ พบว่า การกำหนดให้อัตราการไหลวนของน้ำหมักในถังปฏิกรณ์ชีวภาพเป็นเกณฑ์คงที่ ไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ในการทดลองระดับนำร่อง เนื่องจากอัตราการปั่นกววนที่จะใช้ในถังปฏิกรณ์ชีวภาพขนาด 90 ลิตร มีค่าสูงมากเกินไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลเบื้องต้นที่ได้จากการทดลองรวมถึงข้อมูลการคำนวณขยายสเกล สามารถนำไปใช้ในการทดลองการหมักกรดแลกติกจากกากมันสำปะหลังในระดับนำร่องต่อไป เพื่อคัดเลือกพารามิเตอร์ที่เหมาะสมที่สุดในการขยายสเกลการหมักกรดแลกติกในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบดสตีต และเพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการหมักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นหากนำไปใช้จริงในอุตสาหกรรม

บรรณานุกรม

- Agger T., Spohr A.B., Carlsen M. and Nielsen J. 1998. Growth and product formation of *Aspergillus oryzae* during submerged cultivations: verification of a morphologically structured model using fluorescent probes. *Biotechnology and Bioengineering*, 57: 321-329.
- Bai D.-M., Jia M.-Z., Zhao X.-M., Ban R., Shen F., Li X.-G. and Xu S.-M. 2003. L(+)-lactic acid production by pellet-form *Rhizopus oryzae* R1021 in a stirred tank fermentor. *Chemical Engineering Science*, 58: 785-791.
- Benninga H. 1990. A history of lactic acid making. Kluwer Academic.
- Chen Y., Huang S., Tang Z., Chen X. and Zhang Z. 2011. Structural changes of cassava starch granules hydrolyzed by a mixture of α -amylase and glucoamylase. *Carbohydrate Polymers*, 85: 272-275.
- Chotisubha-anandha N., Thitiprasert S., Tolieng V. and Thongchul N. 2011. Improved oxygen transfer and increased L-lactic acid production by morphology control of *Rhizopus oryzae* in a static bed bioreactor. *Bioprocess and Biosystems Engineering*, 34: 163-172.
- Cruz A.J.G., Almeida R.M.R.G., Araujo M.L.G.C., Giordano R.C. and Hokka C.O. 2001. The dead core model applied to beads with immobilized cells in a fed-batch cephalosporin C production bioprocess. *Chemical Engineering Science*, 56: 419-425.

- Cui Y.Q., van der Lans R.G.J.M. and Luyben K.C.A.M. 1998. Effects of dissolved oxygen tension and mechanical forces on fungal morphology in submerged fermentation. *Biotechnology and Bioengineering*, 57: 409-419.
- Fontana P., Schefer J. and Pettit D. 2011. Characterization of sodium chloride crystals grown in microgravity. *Journal of Crystal Growth*, 324: 207–211.
- Hang Y.D. 1989. Direct fermentation of corn to L(+)-lactic acid by *Rhizopus oryzae*. *Biotechnology Letters*, 11: 299-300.
- Hang Y.D., Hamamci H. and Woodams E.E. 1989. Production of L(+)-lactic acid by *Rhizopus oryzae* immobilized in calcium alginate gels. *Biotechnology Letters*, 11: 119-120.
- Hellendoorn L., Mulder H., van den Heuvel J.C. and Ottengraf S.P.P. 1998. Intrinsic kinetic parameters of the pellet forming fungus *Aspergillus awamori*. *Biotechnology and Bioengineering*, 58: 478-485.
- Ho W. 1996. Kinetics of L(+)-lactic acid production from glucose, xylose, and starch by free cells and immobilized cells of *Rhizopus oryzae*. MS Thesis, The Ohio State University, Columbus, Ohio.
- Huang L.P., Jin B., Lant P. and Zhou J. 2003. Biotechnological production of lactic acid integrated with potato wastewater treatment by *Rhizopus arrhizus*. *Journal of Chemical Technology and Biotechnology*, 78: 899-906.
- Jin B. and van Leeuwen J. 1999. The influence of geometry on hydrodynamic and mass transfer characteristics in an external airlift reactor for the cultivation of filamentous fungi. *World Journal of Microbiology and Biotechnology*, 15: 83-90.
- John R.P. Nampoothiri K.M. and Pandey A. 2007. Fermentative production of lactic acid from biomass: an overview on process developments and future perspectives. *Applied Microbiology and Biotechnology*, 74: 524-534.
- Kobayashi T., van Dedem G. and Moo-Young M. 1973. Oxygen transfer into mycelial pellets. *Biotechnology and Bioengineering*, 15: 27-45.
- Kosakai Y., Park Y.S. and Okabe M. 1997. Enhancement of L(+)-lactic acid production using mycelial flocs of *Rhizopus oryzae*. *Biotechnology and Bioengineering*, 55: 461-470.

- Longacre A., Reimers J.M., Gannon J.E. and Wright B.E. 1997. Flux analysis of glucose metabolism in *Rhizopus oryzae* in the purpose of increasing lactate yield. *Fungal Genetics and Biology*, 21: 30-39.
- Martak J., Schlosser S., Sabolova E., Kristofikova L. and Rosenberg M. 2003. Fermentation of lactic acid with *Rhizopus arrhizus* in a stirred tank reactor with a periodical bleed and feed operation. *Process Biochemistry*, 38: 1573-1583.
- Oh H., Wee Y.-J., Yun J.-S. and Ryu H.-W. 2003. Lactic acid production through cell-recycle repeated-batch bioreactor. *Applied Biochemistry and Biotechnology*, 105-108: 603-613.
- Oostra J., le Comte E.P., van den Heuval J.C., Tramper J. and Rinzema A. 2001. Intra-particle oxygen diffusion limitation in solid-state fermentation. *Biotechnology and Bioengineering*, 75: 13-24.
- Persson A., Jonsson A.S. and Zacchi G. 2001. Separation of lactic acid-producing bacteria from fermentation broth using a ceramic microfiltration membrane with constant permeated flow. *Biotechnology and Bioengineering*, 72: 269-277.
- Pritchard G.G. 1973. Factors affecting the activity and synthesis of NAD-dependent lactate dehydrogenase in *Rhizopus oryzae*. *Journal of General Microbiology*, 78: 125-137.
- Ruengruglikit C. and Hang Y.D. 2003. L(+)-lactic acid production from corncoobs by *Rhizopus oryzae* NRRL-395. *Swiss Society of Food Science and Technology*, 36: 573-575.
- Skory C.D., Freer S.N. and Bothast R.J. 1998. Production of L-lactic acid by *Rhizopus oryzae* under oxygen limiting conditions. *Biotechnology Letters*, 20: 191-194.
- Skory C.D. 2003. Induction of *Rhizopus oryzae* pyruvate decarboxylase genes. *Current Microbiology*, 47: 59-64.
- Skory C.D. 2004. Lactic acid production by *Rhizopus oryzae* transformants with modified lactate dehydrogenase activity. *Applied Microbiology and Biotechnology*, 64: 237-242.
- Soccol C.R., Stonoga V.I. and Raimbault M. 1994. Production of L(+)-lactic acid by *Rhizopus* species. *World Journal of Biotechnology and Microbiology*, 10: 433-435.
- Sriroth K., Chollakup R., Chotineeranat S., Piyachomkwan K. and Oates C.G. 2000. Processing of cassava waste for improved biomass utilization. *Bioresource Technology*, 71: 63-69.

- Sun Y., Li Y.-L., Bai S., Yang H. and Hu Z.-D. 1998. Stability of immobilized *R. oryzae* in repetitive batch productions of L(+)-lactic acid: effect of inorganic salts. *Bioprocess Engineering*, 19: 155-157.
- Sun Y., Li Y.-L. and Bai S. 1999. Modeling of continuous L(+)-lactic acid production with immobilized *R. oryzae* in an airlift bioreactor. *Biochemical Engineering Journal*, 3: 87-90.
- Tay A. and Yang S.-T. 2002. Production of L(+)-lactic acid from glucose and starch by immobilized cells of *Rhizopus oryzae* in a rotating fibrous bed bioreactor. *Biotechnology and Bioengineering*, 80: 1-12.
- Thongchul N. and Yang S.-T. 2003. Controlling filamentous fungal morphology by immobilization on a rotating fibrous matrix to enhance oxygen transfer and L(+)-lactic acid production by *Rhizopus oryzae*. In *ACS Symposium Series on Fermentation Process Development, volume 862*, ed. B.C. Saha. Oxford University Press, Cary, NC, pp. 36-51.
- Thongchul N. 2005. *Lactic acid production by immobilized Rhizopus oryzae in a rotating fibrous bed bioreactor*. PhD Thesis. Program in Chemical engineering. The Ohio State University. Columbus, Ohio.
- Thongchul N. and Yang S.-T. 2006. Controlling biofilm growth and lactic acid production by *Rhizopus oryzae* in a rotating fibrous bed bioreactor: effects of dissolved oxygen, rotational speed, and urea concentration. *Journal of the Chinese Institute of Chemical Engineers*, 37: 1-13.
- Thongchul N., Navankasattusas S. and Yang S.-T. 2010. Production of lactic acid and ethanol by *Rhizopus oryzae* integrated with cassava pulp hydrolysis. *Bioprocess and Biosystems Engineering*, 33: 407-416.
- Wee Y.J., Kim J.N. and Ryu H.W. 2006. Biotechnological production of lactic acid and its recent applications. *Food Technology and Biotechnology*, 44: 163-172.
- Williams S.T. and Flowers T.H. 1978. The influence of pH on starch hydrolysis by neutrophilic and acidophilic *actinomycetes*. *Microbios*. 20: 99-106.
- Woiciechowski A.L., Soccol C.R., Ramos L.P. and Pandey A. 1999. Experimental design to enhance the production of L(+)-lactic acid from steam-exploded wood hydrolysate using *Rhizopus oryzae* in a mixed-acid fermentation. *Process Biochemistry*, 34: 949-955.

- Wyman C.E., Dale B.E., Elander R.T., Holtzaple M., Ladisch M.R. and Lee Y.Y. 2005. Coordinated development of leading biomass pretreatment technologies. *Bioresource Technology*, 96: 1959-1966.
- Yao W.Y., Wu X., Zhu J., Sun B. and Miller C. 2010. Utilization of protein extract from dairy manure as a nitrogen source by *Rhizopus oryzae* NRRL 395 for L-lactic acid production. *Bioresource Technology*, 101: 4132-4138.
- Yin P., Nishina N., Kosakai Y., Yahiro K., Park Y. and Okabe M. 1997. Enhanced production of L(+)-lactic acid from corn starch in a culture of *Rhizopus oryzae* using an air-lift bioreactor. *Journal of Fermentation and Bioengineering*, 84: 249-253.
- Yu R.-C. and Hang Y.D. 1989. Kinetics of direct fermentation of agricultural commodities to L(+)-lactic acid by *Rhizopus oryzae*. *Biotechnology Letters*, 11: 597-600.
- Zhang Z.Y., Jin B. and Kelly J.M. 2007. Production of lactic acid from renewable materials by *Rhizopus* fungi. *Biochemical Engineering Journal*, 35: 251-263.
- Zhao X., Peng F., Cheng K. and Liu D. 2009. Enhancement of the enzymatic digestibility sugarcane bagasse by alkali-peracetic acid pretreatment. *Enzyme and Microbial Technology*, 44: 17-23.

ตารางที่ 1 ปริมาณเซลล์ของ *R. oryzae* ในการหมักด้วยกลูโคส และอัตราการถ่ายเทออกซิเจนใน กระบวนการที่อัตราการปั่นกวนและอัตราการให้อากาศต่างๆ กัน ภายในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบ เเบดสติด

Aeration (vvm)	Agitation (rpm)	Impeller tip speed (m/s)	Total cell biomass (g)	K_{La} (s^{-1})
0.5	100	0.02	24.23	1.24×10^{-2}
	300	0.07	22.79	2.57×10^{-2}
	500	0.11	39.00	3.03×10^{-2}
	700	0.15	32.43	4.01×10^{-2}
1.0	100	0.02	21.76	1.04×10^{-2}
	300	0.07	28.53	4.98×10^{-2}
	500	0.11	24.66	4.97×10^{-2}
	700	0.15	24.73	4.01×10^{-2}

Remarks: impeller diameter = 7 cm; tank diameter = 17 cm; tank height = 24 cm

ตารางที่ 2 ผลของการปั่นกวนและการให้อากาศต่อการผลิตกรดแลคติกโดยเซลล์ตรึงของ *R. oryzae* ในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบดสติด

Aeration (vvm)	Agitation (rpm)	Lactic acid yield (g/g glc)		Productivity (g lac/L·h)		Max. lac conc.(g/L)
		growth	production	growth	production	
0.5	100	0.26	0.53	0.42	1.40	33.29
	300	0.11	0.60	0.22	0.94	33.12
	500	0.26	0.57	0.38	0.99	35.49
	700	0.08	0.62	0.15	2.09	37.83
1.0	100	0.13	0.56	0.22	1.10	34.27
	300	0.23	0.63	0.37	1.57	36.07
	500	0.27	0.56	0.23	0.95	33.29
	700	0.20	0.56	0.25	0.78	33.26

Remarks: growth refers to growth phase; production refers to production phase

ตารางที่ 3 ผลของการปั่นกวนและการให้อากาศต่อการผลิตผลิตภัณฑ์พลอยได้เอทานอลโดยเซลล์ ตรึงของ *R. oryzae* ในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบดสติด

Aeration (vvm)	Agitation (rpm)	Ethanol yield (g/g glc)		Productivity (g eth/L·h)		Max. eth conc.(g/L)
		growth	production	growth	production	
0.5	100	0.45	0.21	0.39	0.41	10.03
	300	0.24	0.27	0.54	0.26	14.31
	500	0.15	0.08	0.19	0.11	8.33
	700	0.31	0.14	0.63	0.46	12.34
1.0	100	0.39	0.07	0.36	0.13	10.31
	300	0.03	0.09	0.31	0.23	7.90
	500	0.23	0.09	0.09	0.21	4.50
	700	0.07	0.00	0.10	0.00	3.87

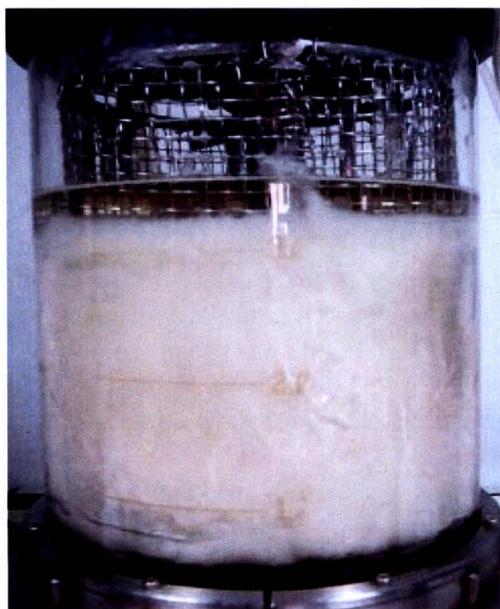
Remarks: growth refers to growth phase; production refers to production phase

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการผลิตกรดแลคติกในการหมักแบบเซลล์ตรึงในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบดัดลิตที่ภาวะต่างๆ (ปริมาตรน้ำหมักเริ่มต้น 3 ลิตร)

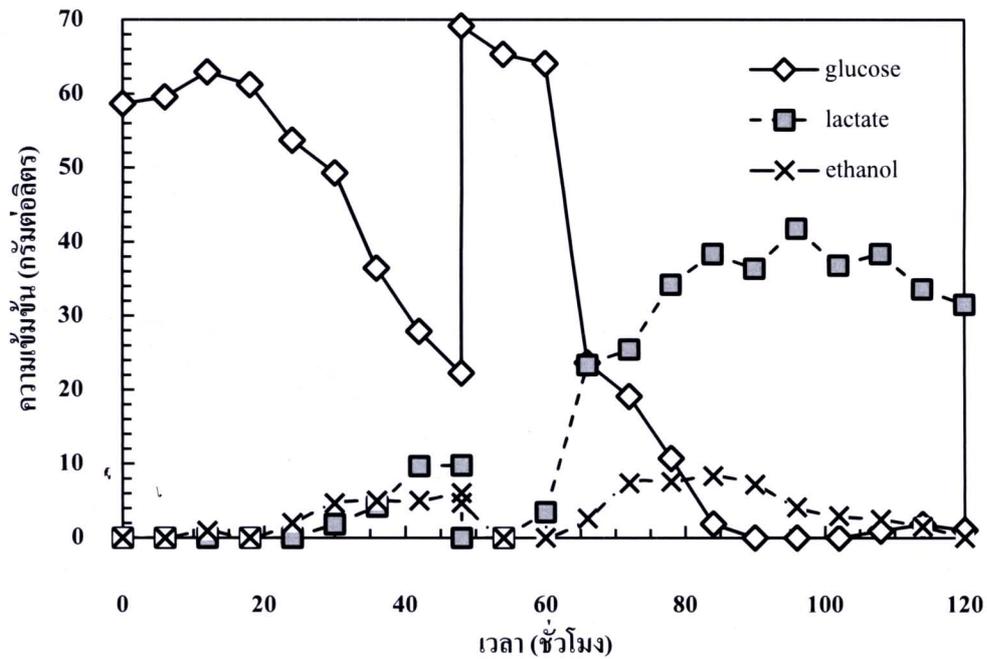
Carbon source	Y _{P/S} lactic acid (%)		Productivity lactic acid (g/L·h)		Y _{P/S} ethanol (%)		Productivity ethanol (g/L·h)		Max lactic acid conc. (g/L)	Cell dry weight (g)	K _L a (s ⁻¹)
	GM	PM	GM	PM	GM	PM	GM	PM			
Glucose	8.25	75.55	0.12	1.68	23.06	5.65	0.33	0.13	53.61	35.12	0.045
ECPHNP	6.70	41.57	0.08	0.66	30.22	18.68	0.35	0.49	26.57	57.26	0.033
ECPHSP	8.99	44.48	0.09	0.64	35.35	16.38	0.34	0.38	25.41	58.09	0.049
ECPHSNP	2.18	12.56	0.02	0.16	46.14	21.32	0.34	0.27	7.63	64.42	0.041
HACPH	6.62	12.84	0.06	0.14	29.32	23.84	0.26	0.26	6.75	76.81	0.041
GS	-	53.10	-	0.70	-	17.11	-	0.23	33.77	55.62	0.043

Remarks:

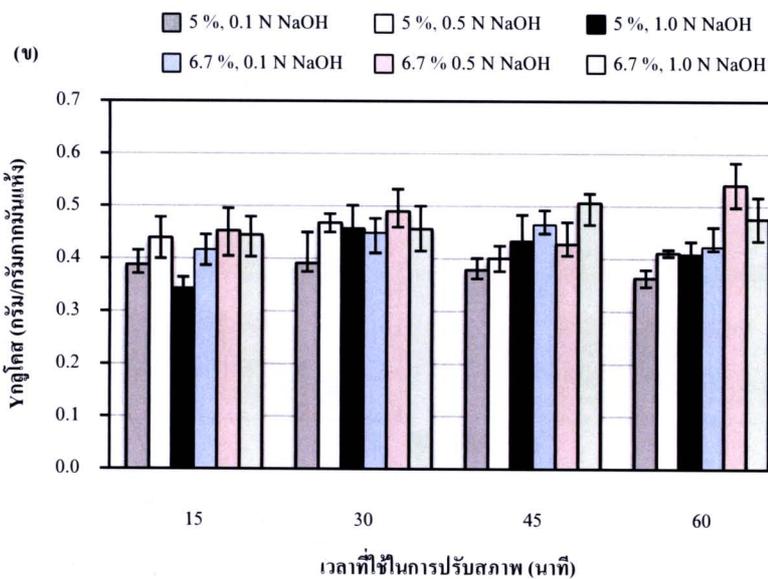
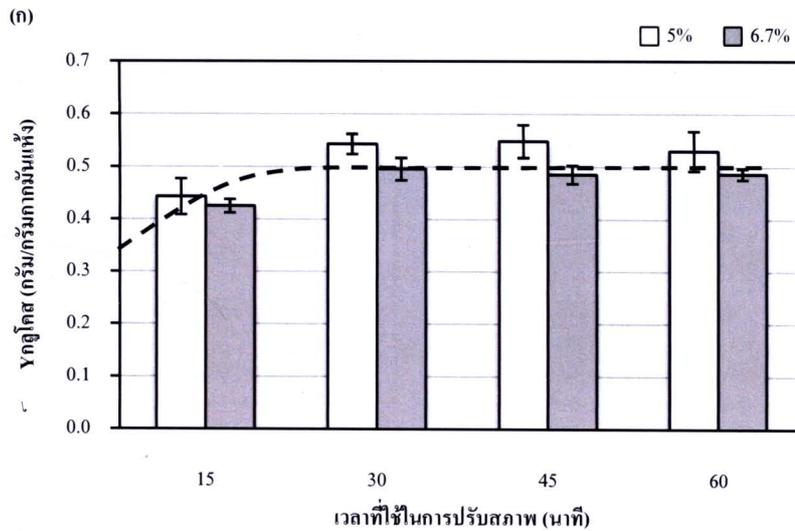
GM	Growth medium
PM	Production medium
GS	Gelatinized Starch
ECPHNP	Enzyme-treated cassava pulp hydrolysate by non-pretreatment
ECPHSP	Enzyme-treated cassava pulp hydrolysate by steam pretreatment
ECPHSNP	Enzyme-treated cassava pulp hydrolysate by steam with NaOH-pretreatment
HACPH	HCl-treated cassava pulp hydrolysate

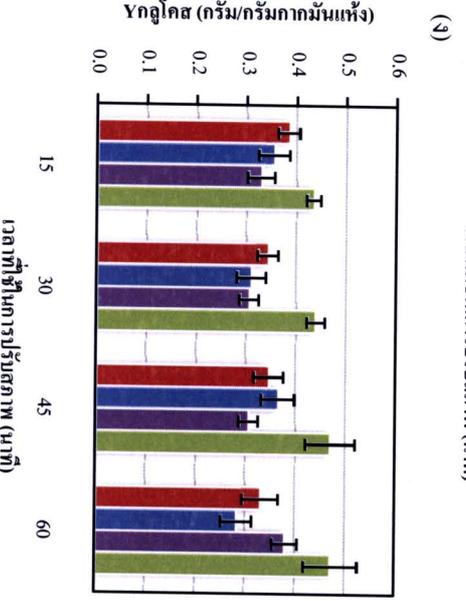
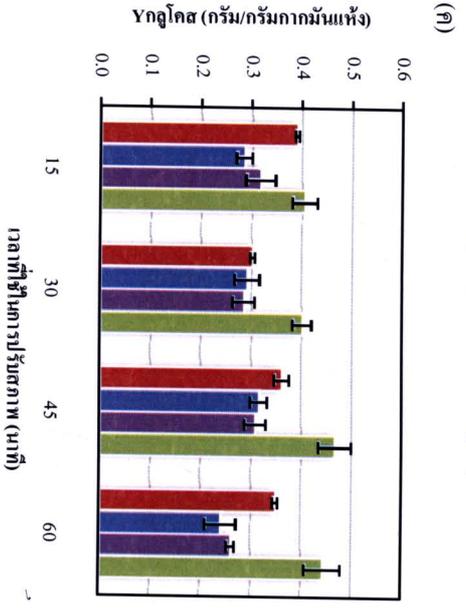
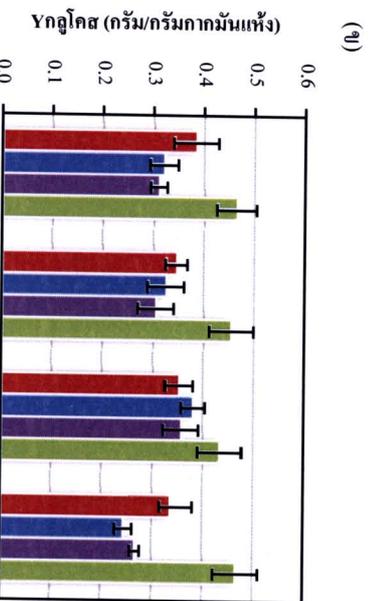
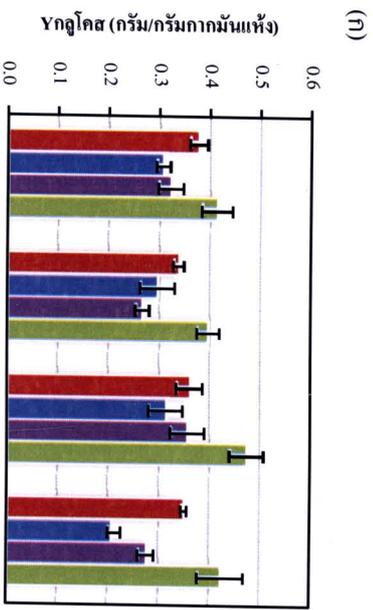
รูปที่ 1 ลักษณะพื้นฐานของ *R. oryzae* ที่ตรึงบนผ้าขนหนูในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบดสถิต

รูปที่ 2 จลนพลศาสตร์ของการหมักกรดแลคติกจากกลูโคสโดยเซลล์ตรึงของ *R. oryzae* บนผ้าขนหนูในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบดสติดที่ควบคุมอุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส พีเอช 6.0 ความเร็วการปั่นกวน 700 รอบต่อนาที และอัตราการให้อากาศ 0.5 ปริมาตรต่อปริมาตรต่อนาที

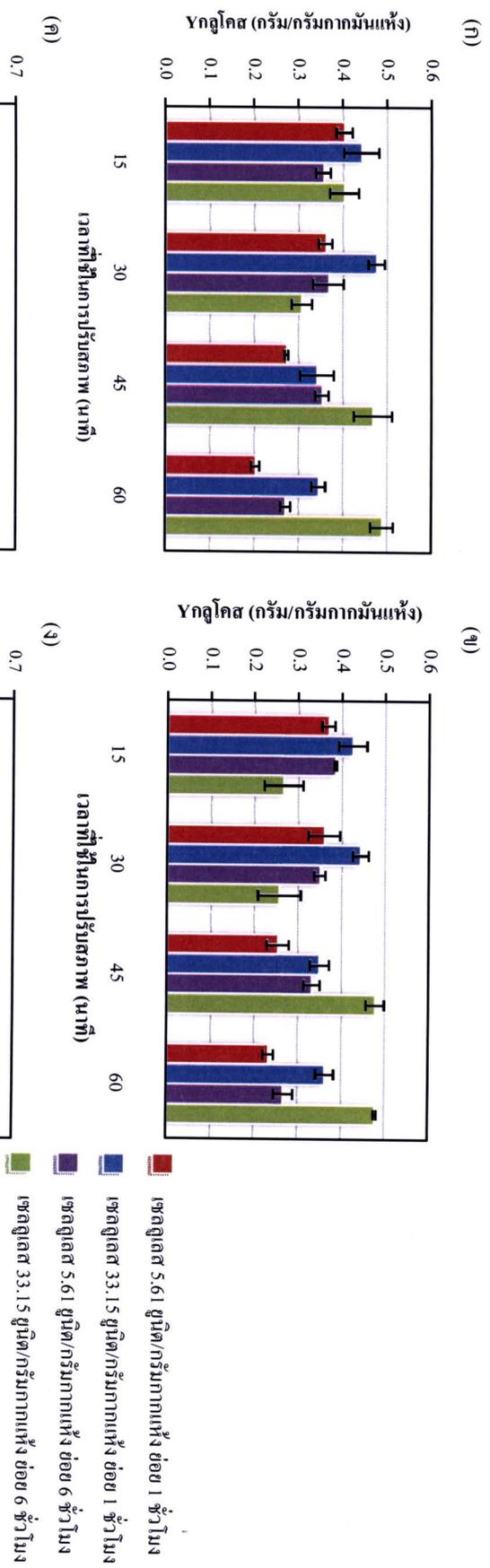

รูปที่ 3 yield ของกลูโคส (กรัมต่อกรัมกากมันแห้ง) ในสารละลายที่แยกออกมาภายหลังการปรับสภาพด้วย (ก) การใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน (steam pretreatment) และ (ข) การใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดันพร้อมกับการใช้สารละลายแอสคาโลน (steam with combination of alkaline treatment)

■ เชลลูโลส 5.61 ยูนิต์/กรัมกากมันแห้ง ย่อย 1 ชั่วโมง
 ■ เชลลูโลส 33.15 ยูนิต์/กรัมกากมันแห้ง ย่อย 1 ชั่วโมง
 ■ เชลลูโลส 5.61 ยูนิต์/กรัมกากมันแห้ง ย่อย 6 ชั่วโมง
 ■ เชลลูโลส 33.15 ยูนิต์/กรัมกากมันแห้ง ย่อย 6 ชั่วโมง

รูปที่ 4 yield ของกลูโคสหลังการย่อยกากมันที่ผ่านการปรับสภาพด้วยวิธีการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน ความเข้มข้นของกากมัน 5% จากนั้นนำทำการย่อยด้วยเอนไซม์เซลลูเลส และอะไมเลส (ก) อะไมเลส 16.8 ยูนิต์ต่อกรัมกากมันแห้ง 15 นาที (ง) อะไมเลส 16.8 ยูนิต์ต่อกรัมกากมันแห้ง 30 นาที (ค) อะไมเลส 33.6 ยูนิต์ต่อกรัมกากมันแห้ง 15 นาที (จ) อะไมเลส 33.6 ยูนิต์ต่อกรัมกากมันแห้ง 30 นาที

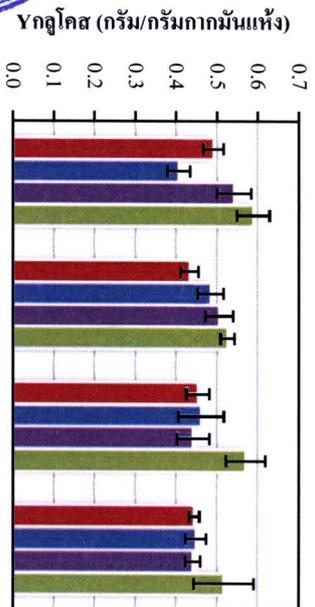

รูปที่ 5 yield ของกลูโคสภายใต้การย่อยกากมันที่ผ่านการปรับสภาพด้วยวิธีการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน ความเข้มข้นของกากมัน 6.7%

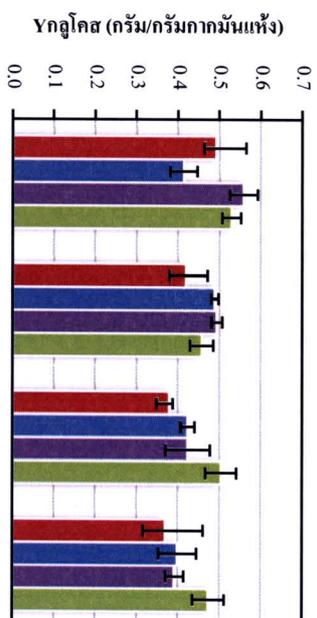
จากนั้นนำมาทำการย่อยด้วยเอนไซม์เซลลูเลส และอะไมเลส (ก) อะไมเลส 16.8 ยูนิตต่อกรัมน้ำหนักแห้ง 15 นาที; (ข) อะไมเลส 16.8 ยูนิตต่อกรัมน้ำหนักแห้ง 30 นาที; (ค) อะไมเลส 33.6 ยูนิตต่อกรัมน้ำหนักแห้ง 15 นาที; (ง) อะไมเลส 33.6 ยูนิตต่อกรัมน้ำหนักแห้ง 30 นาที

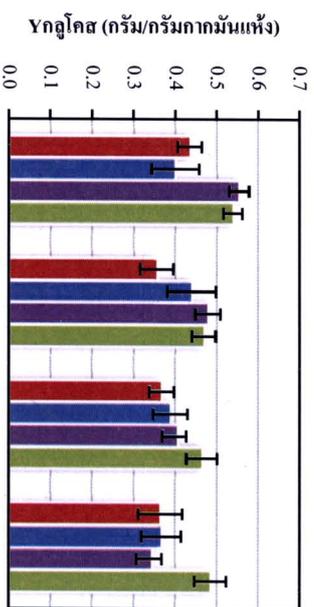
(ก)

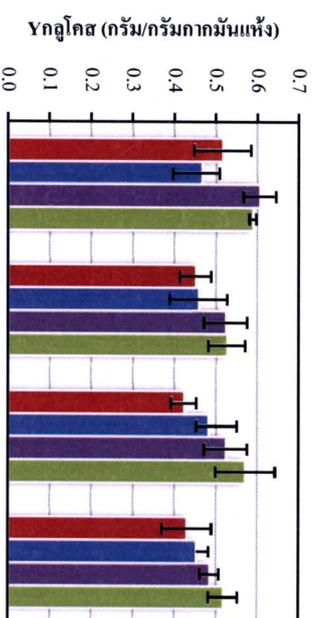
(ข)

(ค)

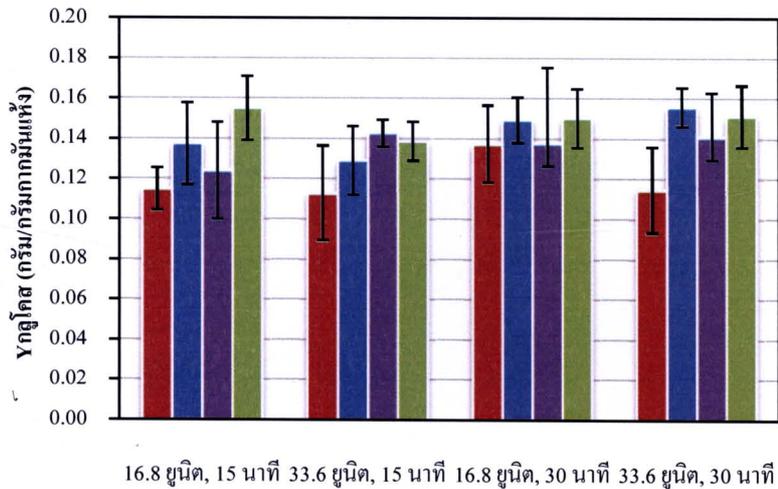

(ง)

- เชื้อยีสต์ 5.61 ยูนิต์/กรัมกากมันแห้ง 1 ชั่วโมง
- เชื้อยีสต์ 5.61 ยูนิต์/กรัมกากมันแห้ง 3 ชั่วโมง
- เชื้อยีสต์ 5.61 ยูนิต์/กรัมกากมันแห้ง 6 ชั่วโมง
- เชื้อยีสต์ 33.15 ยูนิต์/กรัมกากมันแห้ง 20%

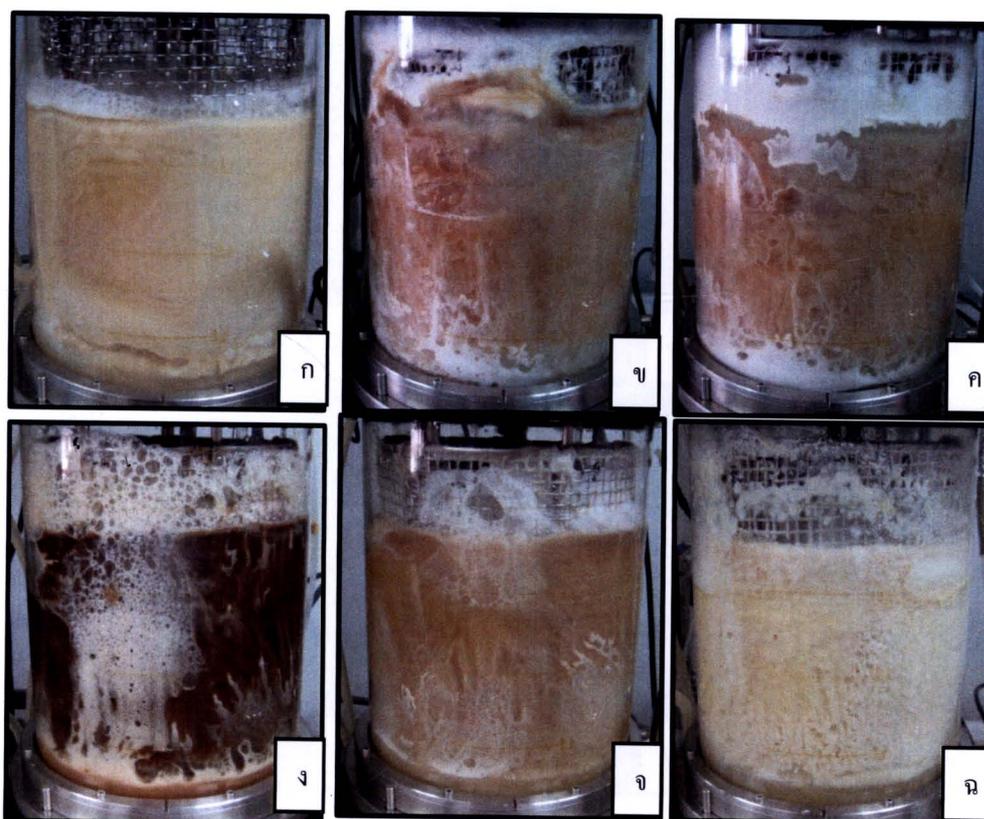
รูปที่ 6 yield ของกลูโคสภายใต้การย่อยกากมันที่ผ่านการปรับสภาพด้วยวิธีการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน ความเข้มข้นของกากมัน 20% จากนั้นนำมาทำการย่อยด้วยเอนไซม์เซลลูเลส และอะไมเลส (ก) อะไมเลส 16.8 ยูนิต์ต่อกรัมกากมัน 15 นาที (ข) อะไมเลส 16.8 ยูนิต์ต่อกรัมกากมัน 30 นาที (ค) อะไมเลส 16.8 ยูนิต์ต่อกรัมกากมัน 15 นาที (ง) อะไมเลส 33.6 ยูนิต์ต่อกรัมกากมัน 30 นาที

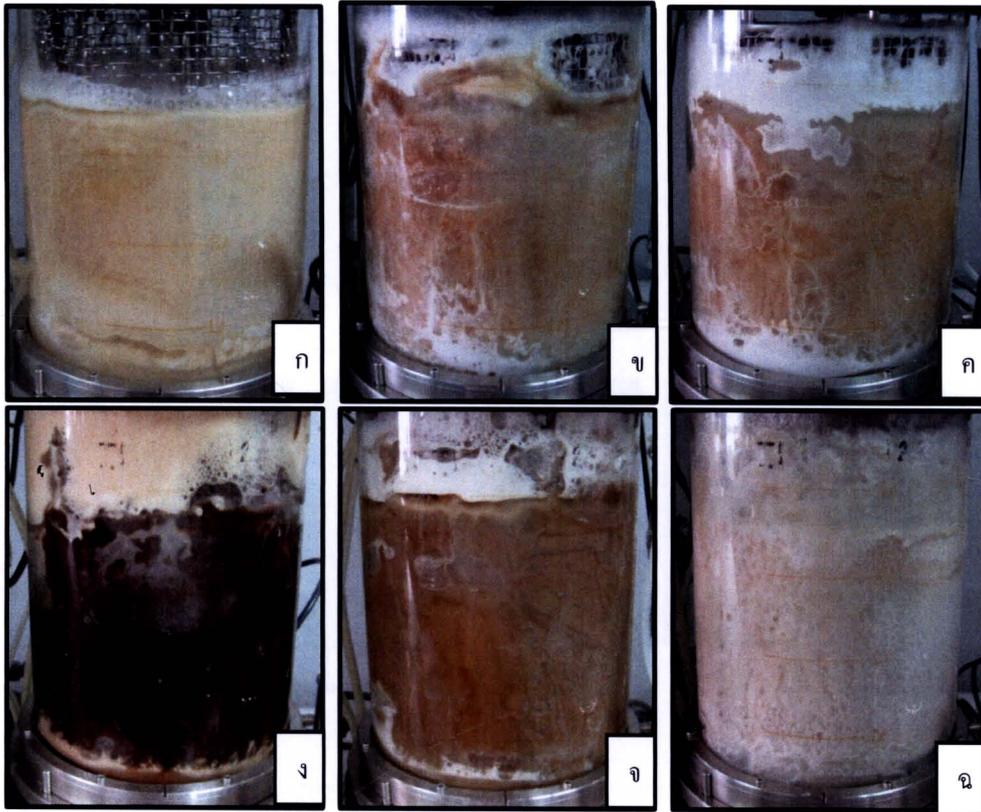
ปริมาณของอะไมเลส (ยูนิตต่อกรัมกากมันแห้ง) และระยะเวลาในการบ่ม

- เซลลูเลส 5.61 ยูนิต/กรัมกากแห้ง ย่อย 1 ชั่วโมง
- เซลลูเลส 33.15 ยูนิต/กรัมกากแห้ง ย่อย 1 ชั่วโมง
- เซลลูเลส 5.61 ยูนิต/กรัมกากแห้ง ย่อย 6 ชั่วโมง
- เซลลูเลส 33.15 ยูนิต/กรัมกากแห้ง ย่อย 6 ชั่วโมง

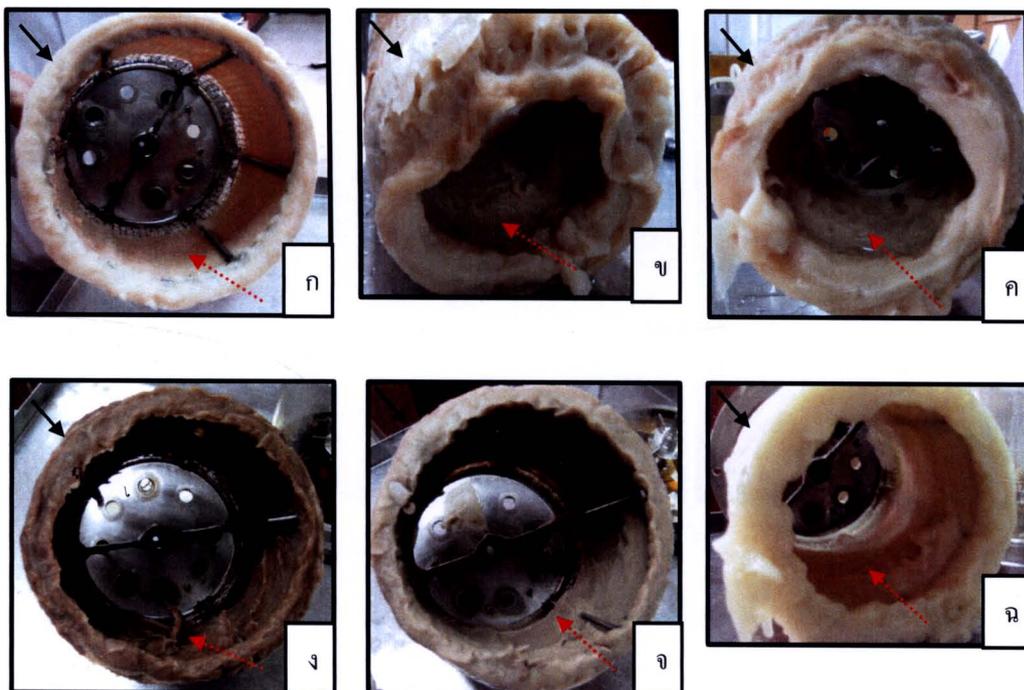
รูปที่ 7 yield ของกลูโคสภายหลังการย่อยกากมันที่ผ่านการปรับสภาพด้วยวิธีการใช้ความร้อนสูง ภายใต้ความดันพร้อมสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (0.5 N) ความเข้มข้นของกากมัน 6.7% จากนั้นนำมาทำการย่อยต่อด้วยเซลลูเลสที่ 50 องศาเซลเซียส แล้วตามด้วยอะไมเลสที่ 100 องศาเซลเซียส

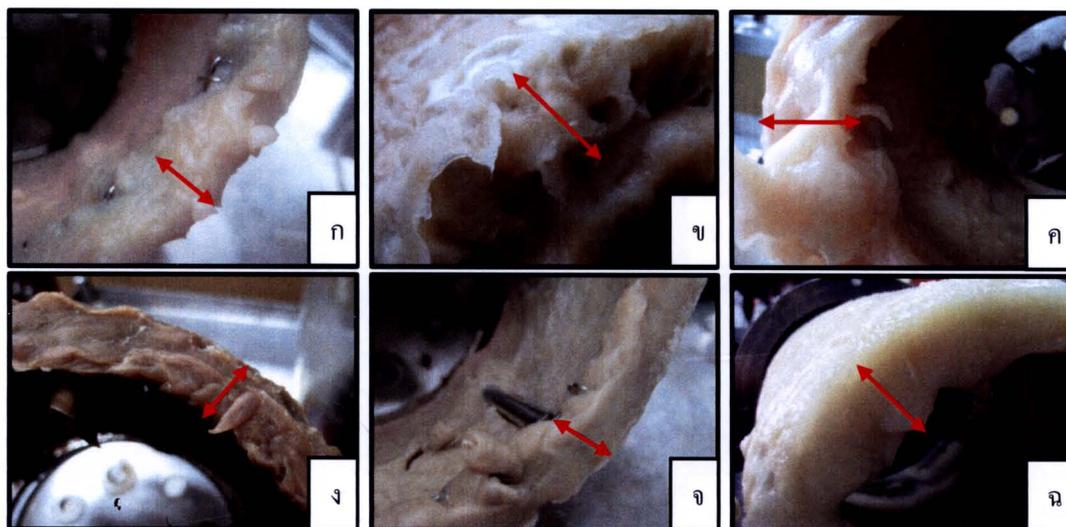
รูปที่ 8 ลักษณะสัณฐานของ *R. oryzae* ที่ถูกตรึงในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบดสติด อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ค่าพีเอช 6.0 อัตราการกวน 700 รอบต่อนาที การให้อากาศ 0.5 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ในระยะการเจริญเติบโตที่เวลาการหมัก 48 ชั่วโมง ของการใช้แหล่งคาร์บอน 6 ชนิด ได้แก่ (ก) กลูโคส (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ไม่ผ่านการปรับสภาพ (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยความร้อนสูงภายใต้ความดัน (ง) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยความร้อนสูงภายใต้ความดัน พร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ (จ) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (ฉ) สารละลายแป้ง

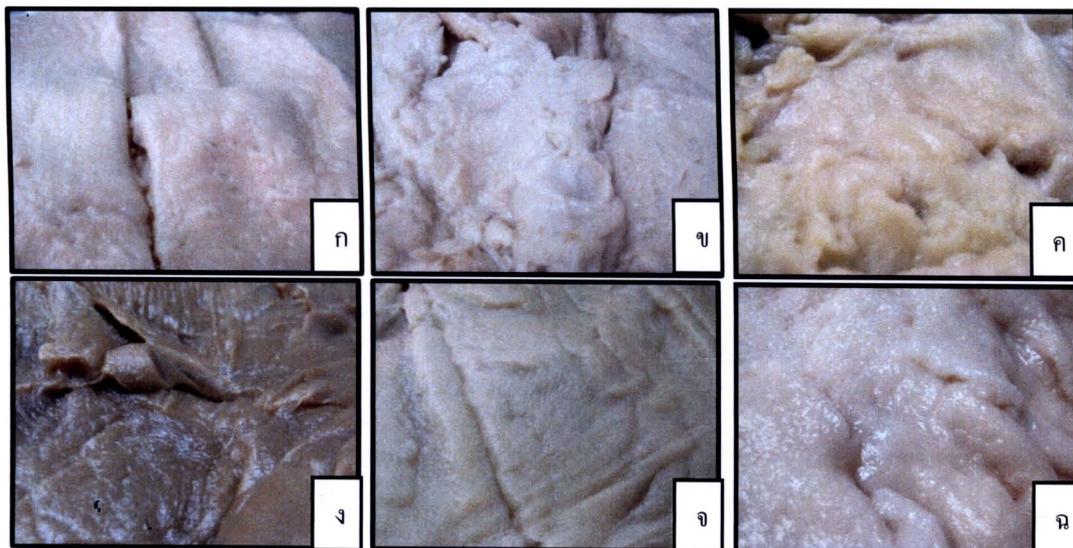
รูปที่ 9 ลักษณะสีฐานของ *R. oryzae* ที่ถูกตรึงในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบดสติด อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ค่าพีเอช 6.0 อัตราการกวน 700 รอบต่อนาที การให้อากาศ 0.5 ปริมาตรอากาศต่อ ปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ในระยะการสร้างผลิตภัณฑ์ที่เวลาการหมัก 96 ชั่วโมง ของการใช้แหล่ง คาร์บอน 6 ชนิด ได้แก่ (ก) กลูโคส (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมัน สำปะหลังที่ไม่ผ่านการปรับสภาพ (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมัน สำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยความร้อนสูงภายใต้ความดัน (ง) สารละลายที่ได้จากการ ย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยความร้อนสูงภายใต้ความดัน พร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ (จ) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (ฉ) สารละลายแป้ง

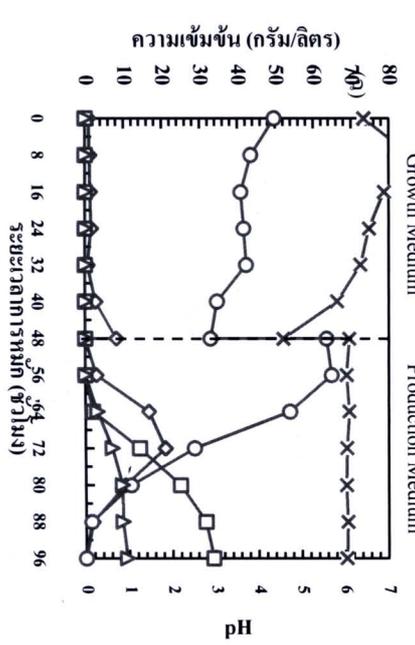
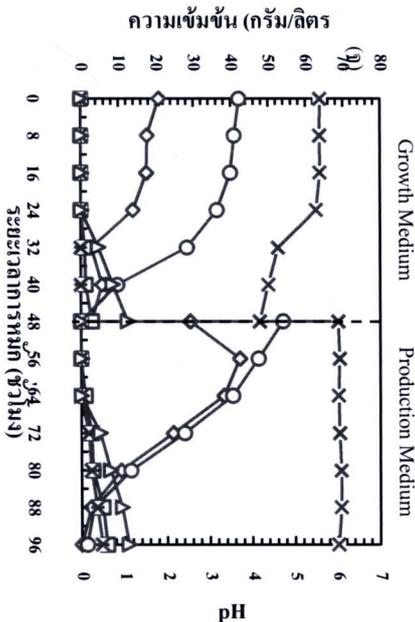
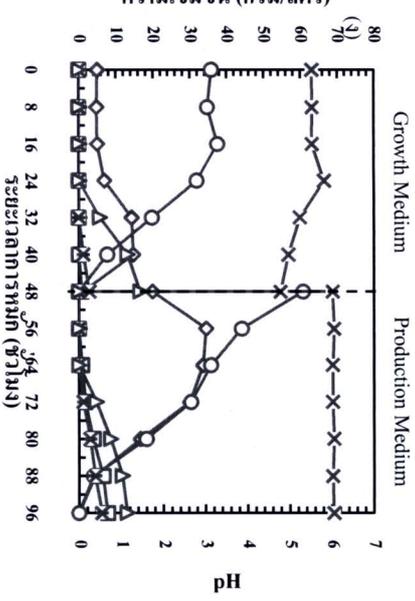
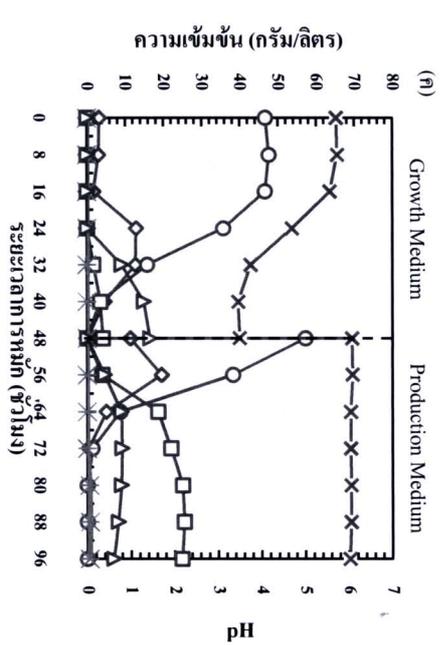
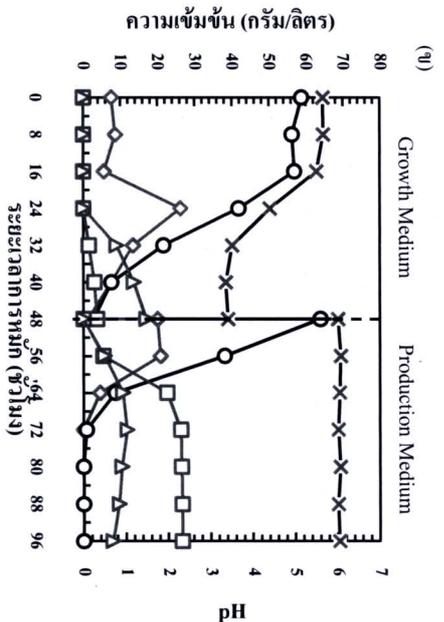
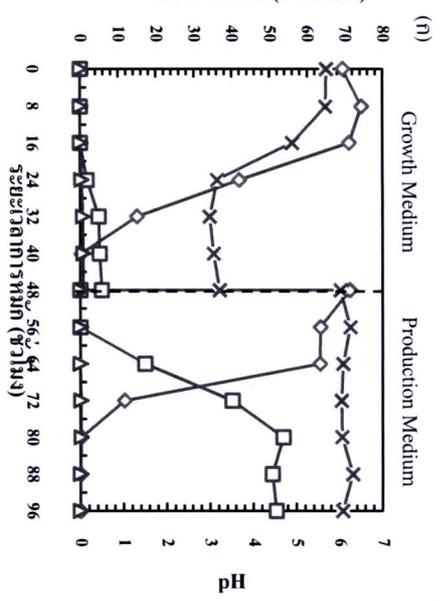
รูปที่ 10 ลักษณะการยึดเกาะของเซลล์บนเบดสติด้านนอก (ลูกศรสีดำ) และด้านใน (ลูกศรสีแดง) ของถังปฏิกรณ์ชีวภาพ อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ค่าพีเอช 6.0 อัตราการกวน 700 รอบต่อนาที การให้อากาศ 0.5 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ของการใช้แหล่งคาร์บอน 6 ชนิด ได้แก่ (ก) กลูโคส (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ไม่ผ่านการปรับสภาพ (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน (ง) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดันพร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ (จ) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (ฉ) สารละลายแป้ง

รูปที่ 11 ความหนาของเซลล์ของ *R. oryzae* (เส้นสีแดง) ที่ถูกตรึงในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบดสติด อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ค่าพีเอช 6.0 อัตราการกวน 700 รอบต่อนาที การให้อากาศ 0.5 ปริมาตร อากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ของการใช้แหล่งคาร์บอน 6 ชนิด ได้แก่ (ก) กลูโคส (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ไม่ผ่านการปรับสภาพ (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ ความร้อนสูงภายใต้ความดัน (ง) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดันพร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ (จ) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (ฉ) สารละลายแป้ง

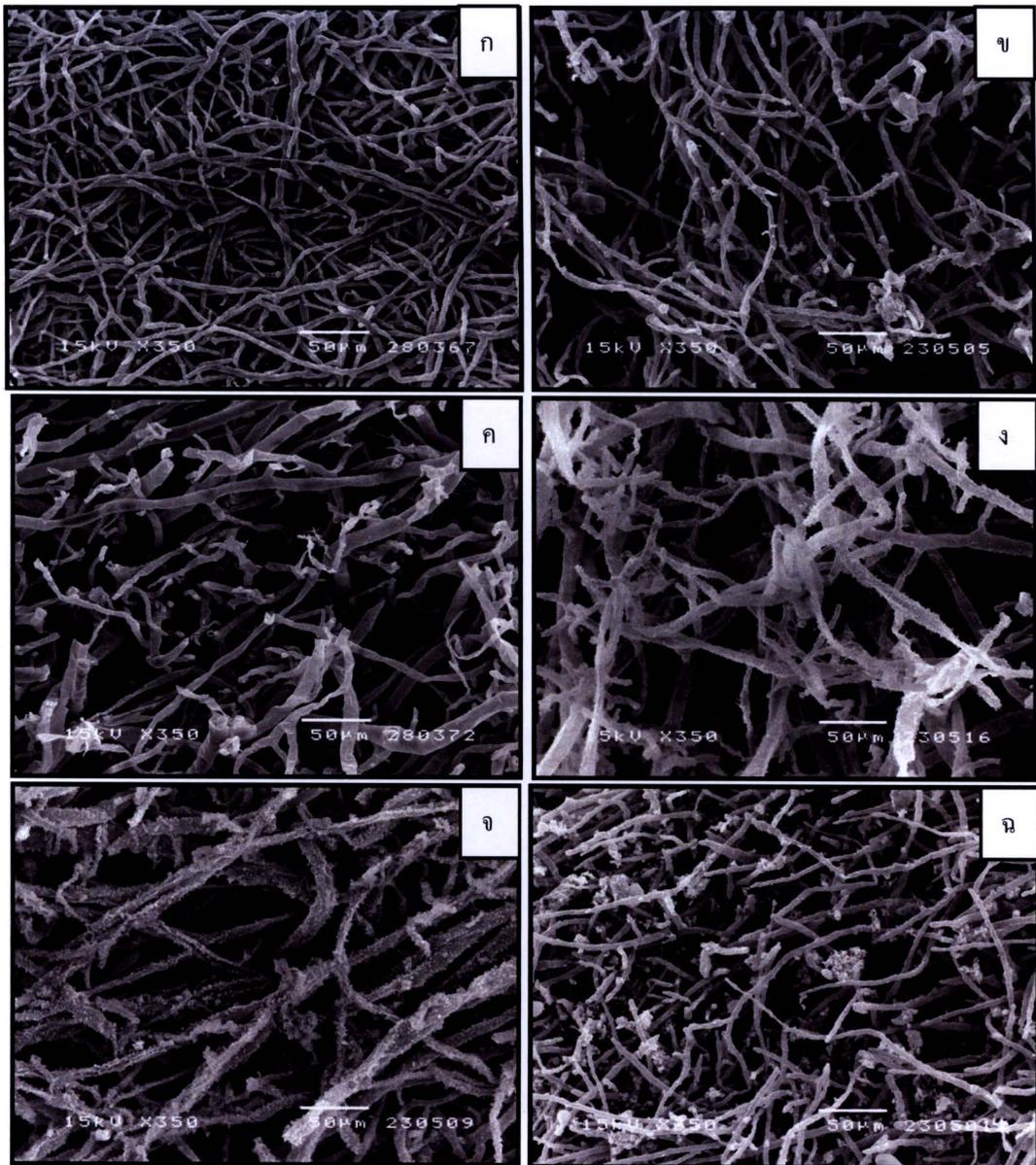

รูปที่ 12 ลักษณะเซลล์ *R. oryzae* ที่ตรึงอยู่ด้านในของเบคสติดในถังปฏิกรณ์ชีวภาพแบบเบคสติด อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ค่าพีเอช 6.0 อัตราการกวน 700 รอบต่อนาที การให้อากาศ 0.5 ปริมาตร อากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ของการใช้แหล่งคาร์บอน 6 ชนิด ได้แก่ (ก) กลูโคส (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ไม่ผ่านการปรับสภาพ (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ ความร้อนสูงภายใต้ความดัน (ง) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดันพร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ (จ) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (ฉ) สารละลายแป้ง

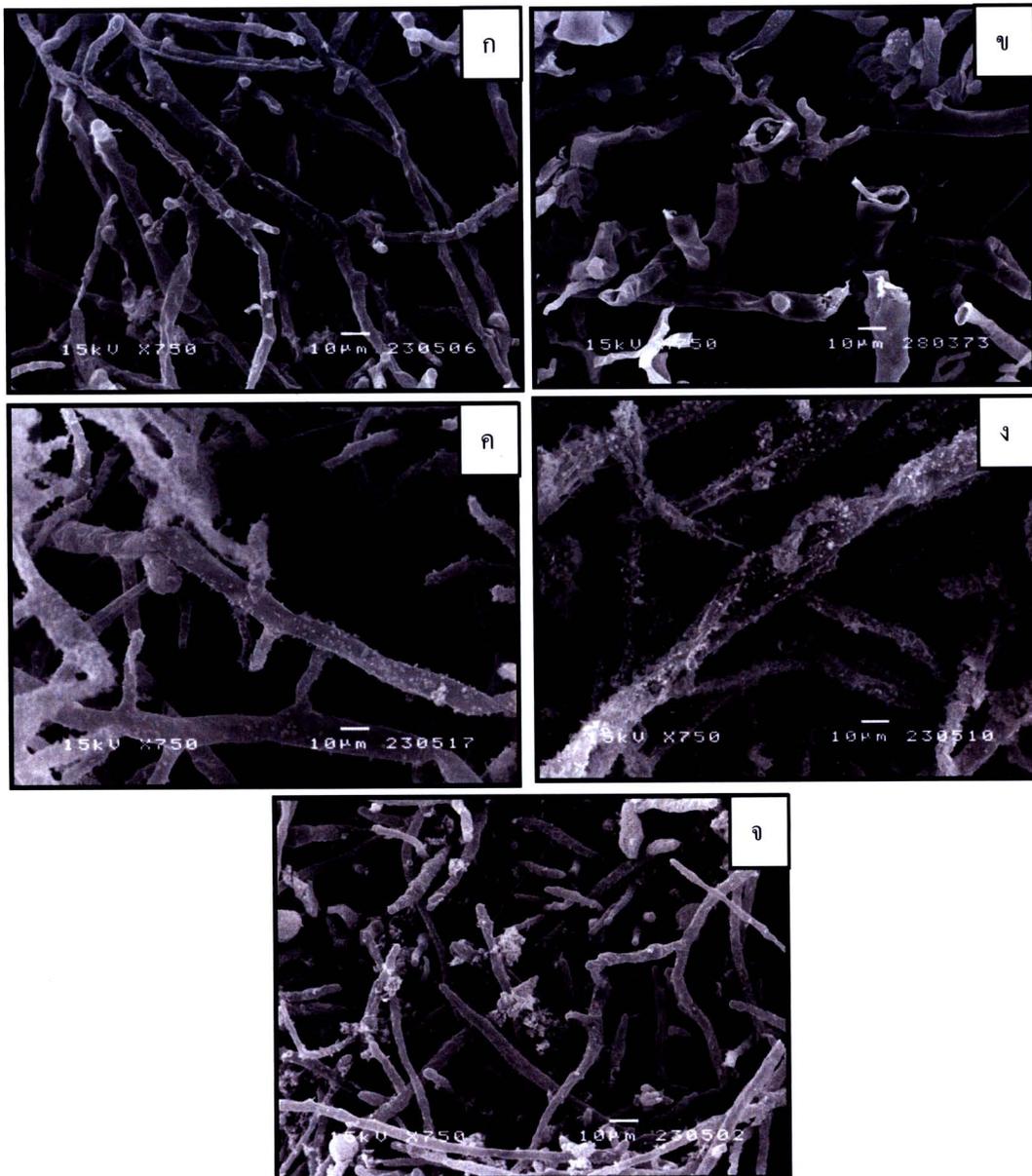

—●— กลูโคส
 —○— น้ำตาลทั้งหมด
 —□— กรดแลกติก
 —△— เอทานอล
 —*— กรดฟัมริก
 —x— pH

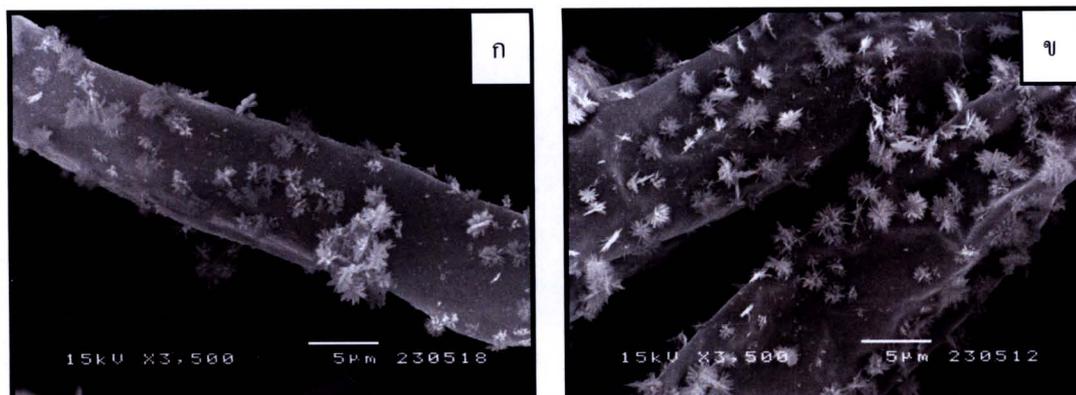
รูปที่ 13 จลนพลศาสตร์ของกระบวนการหมักกรดแลกติกโดย *R. oryzae* อุณหภูมิ 30 องศาเซลเซียส ค่าพีเอช 6.0 อัตราการกวน 700 รอบต่อนาที การให้อากาศ 0.5 ปริมาตรอากาศต่อปริมาตรน้ำหมักต่อนาที ของแหล่งคาร์บอน 6 ชนิดได้แก่ (ก) กลูโคส (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยเอนไซม์ (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยเอนไซม์ (ง) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน (จ) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (ฉ) สารละลายแบบเป็น

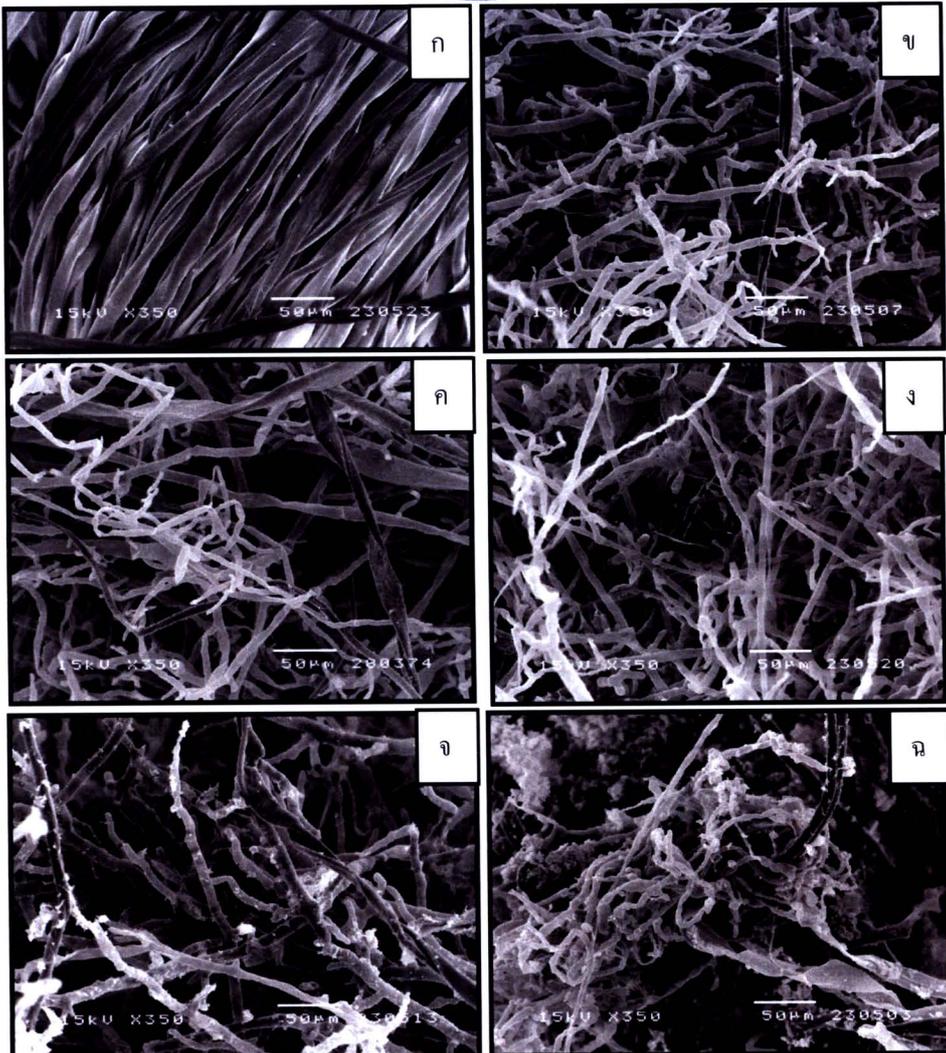
รูปที่ 14 ลักษณะของเซลล์ *R. oryzae* บริเวณด้านในของเบดสติดที่กำลังขยาย 350 เท่า โดยใช้ (ก) กลูโคส (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ไม่ผ่านการปรับสภาพ (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน (ง) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดันพร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ (จ) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (ฉ) สารละลายแป้งเป็นแหล่งคาร์บอนในการหมัก

รูปที่ 15 ลักษณะของเซลล์ *R. oryzae* บริเวณด้านในของเบดสติดที่กำลังขยาย 750 เท่า โดยใช้ (ก) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ไม่ผ่านการปรับสภาพ (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดันพร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ (ง) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (จ) สารละลายแป้ง เป็นแหล่งคาร์บอนในการหมัก

รูปที่ 16 ลักษณะของเซลล์ *R. oryzae* บริเวณด้านในของเบดสติดที่กำลังขยาย 3,500 เท่า โดยใช้ (ก) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดันพร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ และ (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด เป็นแหล่งคาร์บอนในการหมัก

รูปที่ 17 ลักษณะโครงสร้างของ (ก) เส้นใยผ้าฝ้าย และลักษณะการยึดเกาะของเซลล์ *R. oryzae* บนเส้นใยผ้าฝ้ายชนิดผ้าขนหนูบริเวณด้านนอกของเบดสติกที่กำลังขยาย 350 เท่า โดยใช้ (ข) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ไม่ผ่านการปรับสภาพ (ค) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดัน (ง) สารละลายที่ได้จากการย่อยด้วยเอนไซม์ของกากมันสำปะหลังที่ผ่านการปรับสภาพด้วยการใช้ความร้อนสูงภายใต้ความดันพร้อมกับสารละลายแอลคาไลน์ (จ) สารละลายที่ได้จากการย่อยกากมันสำปะหลังด้วยกรด และ (ฉ) สารละลายแป้ง เป็นแหล่งคาร์บอนในการหมัก

